

หนังสือสำหรับเด็กก่อนวัยเรียนที่พิมพ์ในประเทศไทย ตั้งแต่ พ.ศ. 2526-2530

นางสาว สุภารัตน์ พงษ์เจริญ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-577-220-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016692

i 1031197x

BOOKS FOR PRE-SCHOOL CHILDREN PUBLISHED IN THAILAND FROM
1983-1987

Miss Sudarat Phongchareon

A Thesis submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Master of Degree of Arts

Department of Library Science

Graduate School

Chulalongkorn University

1990

ISBN 974-577-220-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์

หนังสือสำหรับเด็กก่อนวัยเรียนที่พิมพ์ในประเทศไทย ตั้งแต่
พ.ศ. 2526-2530

โดย

นางสาว สุภารัตน์ พงษ์เจริญ

ภาควิชา

บรรณารักษศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ กล่อมจิตต์ ปลายเวช

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ทาวร วิชัยภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นงลักษณ์ ไม่นายกิจ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ กล่อมจิตต์ ปลายเวช)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประยงค์ศรี พัฒนกิจจำรูญ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพรรณิ วรรณ)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

สุตารัตน์ พงษ์เจริญ : หนังสือสำหรับเด็กก่อนวัยเรียนที่พิมพ์ในประเทศไทยตั้งแต่ พ.ศ. 2526-2530 (BOOKS FOR PRE-SCHOOL CHILDREN PUBLISHED IN THAILAND FROM 1983-1987) อ.ที่ปรึกษา : รศ.กมลอมจิตต์ พลายเวช, 149 หน้า. ISBN 974-577-220-8

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะ ได้แก่ ขนาด รูปเล่ม จำนวนหน้า และวัสดุที่ใช้ผลิตหนังสือ ประเภทและเนื้อหาของหนังสือสำหรับเด็กวัย 3-5 ขวบที่จัดพิมพ์ตั้งแต่ พ.ศ. 2526-2530 ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. ลักษณะของหนังสือสำหรับเด็กวัย 3-5 ขวบ เป็นหนังสือที่มีขนาด 8 หน้ายก (ประมาณ 6 x 8.5 นิ้ว) มีรูปเล่มแนวตั้ง จำนวนหน้าอยู่ระหว่าง 10-20 หน้า หนังสือเกือบทั้งหมดใช้กระดาษเป็นวัสดุในการผลิต มีหนังสือเพียงเล่มเดียวที่เป็นหนังสือผ้า
2. ประเภทของหนังสือสำหรับเด็กวัย 3-5 ขวบ ส่วนมากเป็นหนังสือที่ให้ประสบการณ์และความรู้ด้านต่าง ๆ
3. เนื้อหาของหนังสือสำหรับเด็กวัย 3-5 ขวบมีเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับพืชและสัตว์ในหัวข้อหมวด สริมสร้างพัฒนาการด้านสติปัญญามากที่สุด ส่วนเนื้อหาหมวด สริมสร้างพัฒนาการด้านสังคมและอารมณ์มีกล่าวถึง เนื้อหาความมีมารยาทมากที่สุด เนื้อหาที่มีกล่าวถึงน้อยที่สุดในหนังสือสำหรับเด็กวัย 3-5 ขวบ คือ เนื้อหาการให้ภัย มีหนังสือเพียง 6 ชื่อ เรื่องเท่านั้นที่ไม่มีเนื้อหาใดเลยตามเกณฑ์การวิเคราะห์ที่กำหนดขึ้น

ภาควิชา ..... บรรณารักษศาสตร์
สาขาวิชา ..... บรรณารักษศาสตร์
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิสิต *สุกัญญา* *เมฆา*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *KL*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

SUDARAT PHONGCHAREON : BOOKS FOR PRE-SCHOOL CHILDREN PUBLISHED IN THAILAND FROM 1983-1987. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. KLOMCHIT PLYWEJ, 149 pp. ISBN 974-577-220-8

The purposes of this research are to study about the books (size; format; numbers of pages and material product) type and content of books published for children between 3-5 years old in Thailand from 1983-1987.

The major research findings are :

1. The size of books for children between 3-5 years old have about 6x 9.5 inches, upright format, and about 10-20 pages. Almost all of books are made of paper but only one is made of cloth.

2. The majority of the books are concept books.

3. Most of the contents of the books for children between 3-5 years old represent the promotion in intellectual development in contents, concerning plants and animals. Etiquette is mostly mentioned in contents of social and mental development. The fewest contents mentioned in this research are forgiveness. Only six titles have no contents related to the fixed standard.

ภาควิชา ..... บรรณารักษศาสตร์
สาขาวิชา ..... บรรณารักษศาสตร์
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์กลุ่มจิตต์ หลายเวช อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่กรุณาใช้เวลา ตรวจ แก้ไขข้อบกพร่อง ให้คำแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วยความเอาใจใส่ และปรารถนาดีตลอดมา จึงขอกราบขอบพระคุณอาจารย์เป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้ นอกจากนี้ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงลักษณ์ งามหน่ายกิจ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประยงค์ วัฒนกิจจารุญ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพรรณี วราทร กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณ คุณกานต์มณี ศักดิ์เจริญ, คุณจิตอารมณี สวัสดิ์ชิตัง, คุณประชุมพร สุวรรณตรา, คุณพรจันทร์ จันทวิมล และคุณวิริยะ สิริสิงห์ นักเขียนหนังสือสำหรับเด็กที่กรุณาให้ความช่วยเหลือในการตรวจแก้ที่การวิเคราะห์เนื้อหา และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ที่ช่วยเหลือและให้คำแนะนำ โดยเฉพาะคุณคณินิจ ศัลรักษ์ที่ให้ความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ ด้วยดีเสมอมา

ท้ายที่สุด ขอกราบขอบพระคุณ พ่อ แม่ พี่ที่ให้อุปการะ และสนับสนุนการศึกษาแก่ข้าพเจ้ามาตลอด

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	1
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
วัตถุประสงค์	12
แนวเหตุผลที่สำคัญ	12
ขอบเขตการวิจัย	12
วิธีดำเนินการวิจัย	13
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	14
คำอธิบายศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	14
บทที่ 2 หนังสือสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน	15
ความหมาย	15
ประเภทของหนังสือสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน	16
ประโยชน์ของหนังสือสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน	23
ลักษณะที่ดีของหนังสือสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน	30
หนังสือสำหรับเด็กก่อนวัยเรียนในประเทศไทย	37
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	44
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	53
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	72

สารบัญ (ต่อ)

บรรณานุกรม	79
ภาคผนวก ก รายชื่อหนังสือสำหรับเด็กก่อนวัยเรียนที่ได้รับรางวัลจาก คณะกรรมการพัฒนาหนังสือของคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วย การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติตั้งแต่ พ.ศ. 2516-2530.....	86
ภาคผนวก ข บรรณนิทัศน์หนังสือสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน 129 ชื่อเรื่องที่เป็น เป็นประชากรในการวิจัย	91
ภาคผนวก ค ตารางแสดงความถี่ของเนื้อหาหนังสือในหมวดเสริมสร้าง พัฒนาการ ด้านสังคม-อารมณ์ และด้านสติปัญญาในหนังสือ แต่ละเล่ม	119
ประวัติ	140

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1	จำนวนและร้อยละของหนังสือสำหรับเด็กก่อนวัยเรียนจำแนกตามปีที่พิมพ์	54
ตารางที่ 2	จำนวนและร้อยละของหนังสือสำหรับเด็กก่อนวัยเรียนจำแนกตามสำนักพิมพ์	55
ตารางที่ 3	จำนวนและร้อยละของหนังสือสำหรับเด็กก่อนวัยเรียนจำแนกตามประเภทของวัสดุที่ใช้ในการผลิตหนังสือ	57
ตารางที่ 4	จำนวนและร้อยละของหนังสือสำหรับเด็กก่อนวัยเรียนจำแนกตามขนาดหน้าปกของหนังสือ	58
ตารางที่ 5	จำนวนและร้อยละของหนังสือสำหรับเด็กก่อนวัยเรียนจำแนกตามรูปเล่มของหนังสือ	59
ตารางที่ 6	จำนวนและร้อยละของหนังสือสำหรับเด็กก่อนวัยเรียนจำแนกตามจำนวนหน้าของหนังสือ	60
ตารางที่ 7	จำนวนและร้อยละของหนังสือสำหรับเด็กก่อนวัยเรียนจำแนกตามประเภทของหนังสือสำหรับเด็กก่อนวัยเรียนโดยแบ่งตามคุณค่าที่ให้ประสบการณ์ด้านต่าง ๆ แก่เด็ก	61
ตารางที่ 8	ความถี่ของการกล่าวถึงเนื้อหาของหนังสือสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน คิดเป็นร้อยละและความถี่เฉลี่ย	63
ตารางที่ 9	จำนวนและร้อยละของหนังสือสำหรับเด็กก่อนวัยเรียนที่มีหัวข้อเนื้อหาหมวดเสริมสร้างพัฒนาการด้านสังคมและอารมณ์ในหนังสือแต่ละเล่ม	67
ตารางที่ 10	จำนวนหนังสือที่มีหัวข้อเนื้อหาหมวดเสริมสร้างพัฒนาการด้านสติปัญญาในหนังสือสำหรับเด็กแต่ละเล่ม	69
ตารางที่ 11	เปรียบเทียบจำนวนหนังสือสำหรับเด็กก่อนวัยเรียนที่มีเนื้อหาหมวดเสริมสร้างพัฒนาการด้านสังคมและอารมณ์กับเนื้อหาหมวดเสริมสร้างพัฒนาการด้านสติปัญญา	70